

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เข้าร่วมระบบการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ อย่าง Webometric World University Ranking ของประเทศสเปน และมีนโยบายส่งเสริมจัดอันดับ มหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในปี 2560 ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยเป็นอันดับ 1 ใน กลุ่มราชภัฏ และอยู่ในอันดับที่ 24 ของประเทศไทย โดยทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีแนวทางในการสนับสนุนให้คณาจารย์นำข้อมูลอัปโหลด แนวการสอนทุกวิชา เอกสารประกอบการสอน และสื่อการสอน ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของแต่ละปีการศึกษาสู่เว็บไซต์ส่วนตัว ซึ่งมีผลต่อผลการปฏิบัติราชการ ของคณาจารย์แต่ละท่าน

Webometric มีที่มาจาก กลุ่มวิจัยในสังกัดของ CINDOC (The centre for Scientific Information and Documentation) และ CSIC (Spanish National Research Council) กรุงมาดริด ประเทศสเปน ได้ดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูลโดยมีหัวหน้าโครงการวิชา คือ Isidro F. Aguillo ได้วาง หัวข้อ “RankingWeb of World University” ในปี ค.ศ.2004 ซึ่งภายหลังเรียกชื่อโครงการว่า “WebometricRankingof World University”

Webometricเป็นการวัดผลในเรื่องของ “ความถี่” ของการผลิตผลงานวิชาการในรูปแบบ Digital Publication ในแง่ของการอ้างอิงกระจายตัวบนอินเทอร์เน็ต และการเป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้ผู้ใช้งาน หรือนักวิจัยเข้าถึงข้อมูล (Open Access Initiatives) ของเว็บไซต์สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เข้ารับการตรวจประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำกับดูแล ซึ่งตัวชี้วัด 5.4 ผลการดำเนินงานตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ข้อที่ 3 มีรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ ภาคสนาม (มคอ.4) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบ ทุกรายวิชา โดยทางฝ่ายวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีแนวทางการจัดเก็บรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 คือให้คณาจารย์ดำเนินการจัด รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ. 4 และส่งเอกสารทางระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) ก่อนเปิดภาคการศึกษา 15 วัน

ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในระดับอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยย่อยของการอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้ มีคุณภาพ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 รวมทั้งกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยมีองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตาม

พันธกิจ 4 ด้านของสถาบันอุดมศึกษา และเพิ่มเติมด้านอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันดำเนินการไปพร้อมกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ที่เน้นกระบวนการจะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ภายใต้การดำเนินการตามตัวบ่งชี้กระบวนการดังกล่าวด้วย (process performance) ซึ่งได้กำหนดหลักการพัฒนาไว้ดังนี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และองค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรครอบคลุมเรื่องการส่งเสริม พัฒนานักศึกษาการวางระบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (โดยเฉพาะการคณาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร) ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งคุณภาพบัณฑิต ซึ่งจะพิจารณาจากการมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ คุณภาพผลงานตีพิมพ์และเผยแพร่ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ในการนี้ทางผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญในจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ Webometric World University Ranking และเพื่อให้เป็นไปตามประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ซึ่งตัวชี้วัด 5.4 ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ข้อที่ 3 มีรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4)ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา ซึ่งการดำเนินการทั้ง 2 เรื่องนี้สามารถดำเนินการได้เพียงขั้นตอนเดียว โดยลดระยะเวลา/ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

ปัญหาการวิจัย

1. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ปรับลดรายวิชาลงเนื่องจากนักศึกษาไม่ลงทะเบียนเรียน
2. เว็บไซต์อาจารย์ใหม่ในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อยู่ระหว่างดำเนินการขอ URL ยังศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อส่งเสริมนโยบายส่งเสริมจัดอันดับมหาวิทยาลัย ระดับนานาชาติ Webometric World University Ranking
2. เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา
3. ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตรวจและการจัดเก็บรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4

สมมติฐานของการวิจัย

กระบวนการจัดเก็บแนวการสอนมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองนโยบายการจัดอันดับมหาวิทยาลัย Webometrics Ranking of World Universities และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาที่ศึกษา

การวิจัยนี้จะศึกษาประสิทธิภาพ และความพึงพอใจของอาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีต่อกระบวนการจัดเก็บแนวการสอน เพื่อตอบสนองนโยบายการจัดอันดับมหาวิทยาลัย Webometrics Ranking of World Universities และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ โดยศึกษาและเก็บรวบรวม รายละเอียดของรายวิชา(Course Specification) (มคอ. 3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification) (มคอ.4) รายวิชาที่เปิดสอนในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2560 (ข้อมูลจากเว็บไซต์ระบบงานทะเบียนกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา)

2. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาประสิทธิภาพ และความพึงพอใจของอาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีต่อกระบวนการจัดเก็บแนวการสอน เพื่อตอบสนองนโยบายการจัดอันดับมหาวิทยาลัย Webometrics Ranking of World Universities และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ โดยศึกษาจากอาจารย์ทั้งหมด 11 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่องานสถาปัตยกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมกราฟิก สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการออกแบบตกแต่งภายในและนิทรรศการ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรอาคาร สาขาวิชาการสอบเทียบเครื่องมือวัด สาขาวิชาการออกแบบกราฟิกและมัลติมีเดีย สาขาวิชาเทคโนโลยีความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่กำลังปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2560 รวมประชากร 65 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบริหารงานบุคคล คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา)

3. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง อาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 11 สาขาวิชา ซึ่งเป็นที่กำลังปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2560 อย่างน้อย 52 คน ประมาณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane (สุมะธ, 2550) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และให้ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ สุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบ่งตามสาขาวิชาที่อาจารย์สังกัด และแบ่งขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของประชาชนแต่ละสาขาวิชา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งแสดงเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- สาขาวิชา
- วุฒิการศึกษา

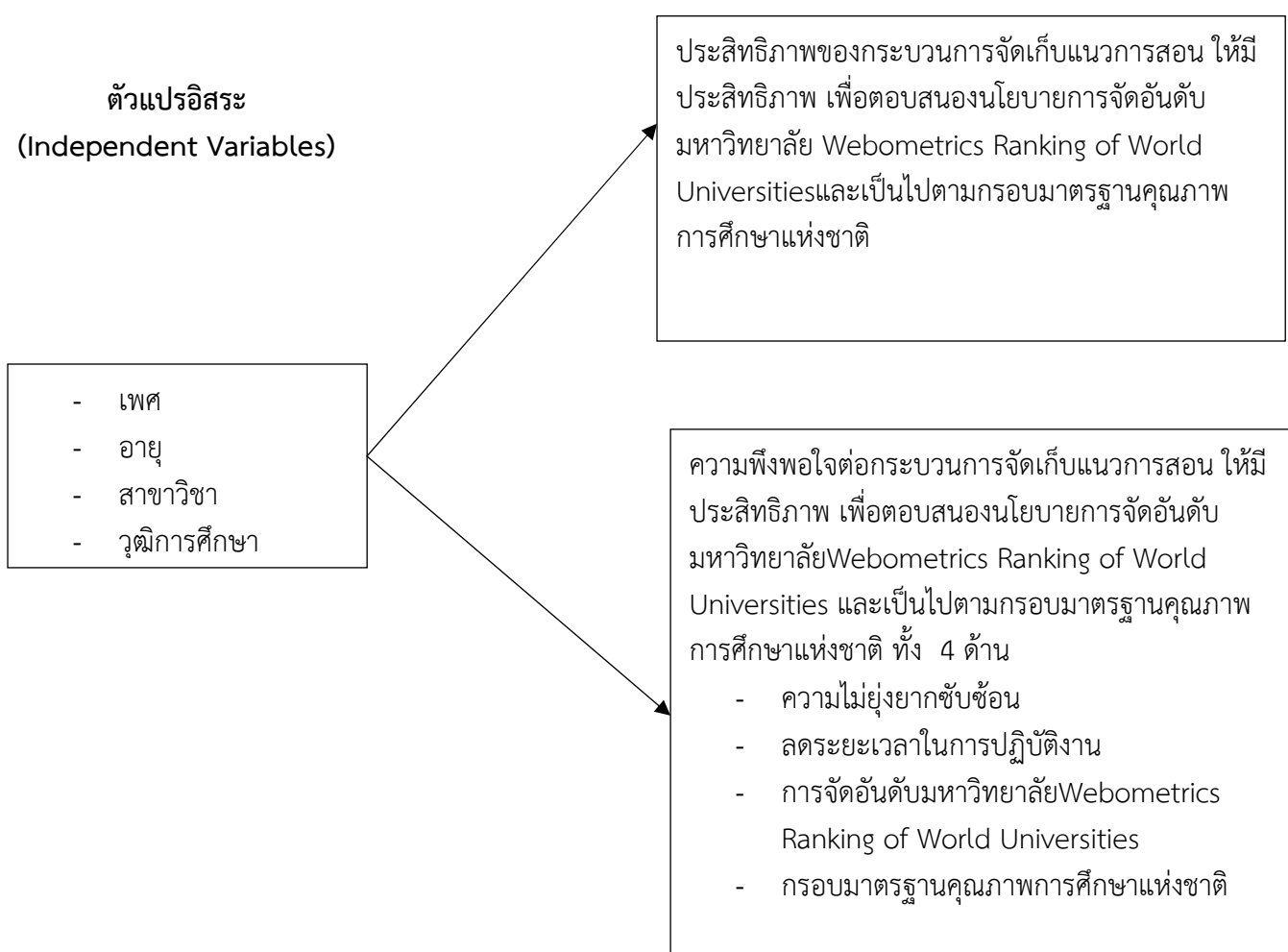
2. ตัวแปรตาม(Dependent Variables)

2.1 ตัวแปรด้านประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดเก็บแนวการสอน ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองนโยบายการจัดอันดับมหาวิทยาลัย **Webometrics Ranking of World Universities** และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ

2.2 ความพึงพอใจของอาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ต่อกระบวนการจัดเก็บแนวการสอน ความไม่ยุ่งยากซับซ้อน ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การจัดอันดับมหาวิทยาลัย **Webometrics Ranking of World Universities** และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **รายละเอียดของรายวิชา(Course Specification)** หมายถึงข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาความรู้ในรายวิชาแนวทางการปลูกฝังทักษะต่างๆตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือหรือสื่อทางวิชาการอื่นๆที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

2. **รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification)** หมายถึงข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรโดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึก มีการกำหนดกระบวนการหรือวิธีการในการปลูกฝังทักษะต่างๆตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายรวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

3. **Webometrics** หมายถึง การวัดผลในเรื่องของ “ความถี่” ของการผลิตผลงานวิชาการในรูปแบบ Digital Publications ในแง่ของการอ้างอิงกระจายตัวบนอินเทอร์เน็ต และการเป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้ผู้ใช้งาน หรือนักวิจัยเข้าถึงข้อมูล (Open Access Initiatives) ของเว็บไซต์สถาบันการศึกษา

4. **กรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ** หมายถึง กรอบแนวคิดในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ โดยแสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. **ประสิทธิภาพ** หมายถึงกระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ แรงงาน เงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบการ ที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ อย่างไรก็ตามการดำเนินการใด ๆ นั้นก็ขึ้นอยู่กับทรัพยากร ณ ขณะนั้นด้วยว่ามีคุณภาพและปริมาณเพียงใด หากมีคุณภาพมากการจะใช้อย่างเต็มศักยภาพได้นั้นจะต้องใช้ในปริมาณน้อยจึงจะเรียกได้ว่ามีประสิทธิภาพ ต่างกันกับทรัพยากรที่มีปริมาณมากแต่คุณภาพต่ำที่จะต้องเลือกวิธีการดึงศักยภาพของทรัพยากรออกมาให้ได้มากที่สุดจึงจะเรียกว่ามีประสิทธิภาพ

6. **อาจารย์** หมายถึง อาจารย์สังกัดคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในปีการศึกษา 2560

7. **ความพึงพอใจ** หมายถึงความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกชอบ เห็นด้วยในทางที่ดี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ตัวชี้วัดการจัดอันดับมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติอย่าง Webometric World University Ranking คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นไปตามเป้าหมาย
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ตัวชี้วัด 5.4 ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ข้อที่ 3 มีรายละเอียดของรายวิชา(มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชาครบทุกรายวิชา
3. ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการตรวจและการจัดเก็บรายละเอียดของรายวิชา(มคอ.3) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4)